

Sygn. akt II KK 110/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **Ł. K.**,

skazanego z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 maja 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 25 października 2010 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia Ł.

K. od popełnienia zarzuczonego przestępstwa z

art. 286 § 1 k.k., zaś kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 25 października 2010 r. Ł. K. został uznany winnym czynu z art. 286 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby pięciu lat. Opis czynu, za który oskarżony został skazany,

sformułowano w następujący sposób: „w okresie od 5 grudnia 2009 r. do dnia 16 grudnia 2009 r. w miejscowości O., działając w z góry powziętym zamiarze doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci kabli i przewodów elektrycznych o łącznej wartości strat 42.476 zł na szkodę A. O.”

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się 10 listopada 2010 r.

Od tego prawomocnego rozstrzygnięcia kasację w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu rażące naruszenie prawa karnego materialnego, to jest art. 286 § 1 k.k., polegające na uznaniu Ł. K. za winnego popełnienia przestępstwa oszustwa, mimo braku w opisie czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonemu znamienia kierunkowego, tj. działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz ustawowego zwrotu określającego znamię czynności wykonawczej, tj. wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia .

Podnosząc powyższy zarzut, Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwia jej rozpoznanie na posiedzeniu.

Zestawienie opisu czynu przypisanego skazanemu ze znamionami zawartymi w art. 286 § 1 k.k. ukazuje, że opis ten nie wskazuje na spełnienie wszystkich znamion przedmiotowych i podmiotowych przestępstwa oszustwa. Realizacja tego typu czynu zabronionego wymaga ustalenia, że:

- doprowadzono inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem,
- przez wprowadzenie jej w błąd albo wyzyskania błędu, lub wyzyskania niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
- a sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

W niniejszej sprawie, zachowanie ujęte w opisie czynu odpowiada jedynie przedmiotowej czynności doprowadzenia innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Nie ustalono natomiast, czy oskarżony działał z zamiarem kierunkowym, ani też nie wskazano *modus operandi*, które w przypadku realizacji

znamion z art. 286 § 1 k.k. musi polegać albo na wprowadzeniu w błąd albo wyzyskaniu błędu innej osoby.

Tak skonstruowany opis czynu odzwierciedla jedynie fakt zaistnienia w obrocie gospodarczym zdarzenia niekorzystnego dla jednej ze stron stosunku cywilno-prawnego. Nie można nawet na gruncie prawa cywilnego ocenić, czy doszło w tej sytuacji do deliktu, czy jedynie do niewykonania zobowiązania przez Ł. K., co oczywiście w niniejszej sprawie jest irrelevantne, ale ukazuje istotne braki w opisie czynu.

Sąd Najwyższy podziela przytoczone przez Rzecznika Praw Obywatelskich, a podparte wcześniejszymi judykataми tegoż Sądu poglądy na temat wykładni art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. Istotnie, w opisie czynu nie trzeba bezwzględnie posługiwać się zwrotami ustawowymi, proces karny nie jest bowiem procesem formułkowym, ale opis ten musi odzwierciedlać komplet znamion zarzucanego i finalnie przypisanego przestępstwa.

Wobec powyższego, z uwagi na brak wykazania realizacji znamion typu czynu zabronionego z art. 286 § 1 k.k. i przypisanie Ł. K. czynu, który nie stanowi przestępstwa, należało orzec, jak w sentencji.